

Για τον Κωνσταντίνο Μπουραντά

Εξαιρετικά δυσάρεστη ήταν η είδηση του θανάτου του Κωνσταντίνου Μπουραντά, του Κώστα της Νανάς, του Λάμπρου, του Δημήτρη και της Βανέσας, το βράδυ της Τρίτης, 2 Ιουλίου 2024. Το ότι εγώ προσωπικά ήμουν προετοιμασμένος να την πληροφορηθώ, γνωρίζοντας το αδόκητο πλήγμα της υγείας του, μου επιτρέπει, μετά την πρώτη οδύνη μου, να εκφράσω απροκατάληπτο τον θαυμασμό μου για την προσωπικότητά του.

Συναντηθήκαμε με τον Καθηγητή ιατρό Κωνσταντίνο Μπουραντά με την ιδιότητά μου ως Διοικητή του ΠΓΝΙ τον Οκτώβριο του 2004, όταν εκείνος «εισέβαλε» στο γραφείο μου, αμέσως με την ανάληψη των καθηκόντων μου, διεκδικώντας από εμένα να διασφαλίσω δίκαιη αξιοκρατική κρίση για την επιλογή του Διευθυντή Ιατρικής Υπηρεσίας του Νοσοκομείου. Ο Κωνσταντίνος Μπουραντάς επιλέχθηκε στη θέση αυτή, την οποία υπηρέτησε υπό το βάρος της αξίας του και όχι απλά υπό το βάρος της ευθύνης, υπερβαίνοντας δηλαδή τις εκάστοτε περιστάσεις. Και ήταν ακριβώς αυτό το βάρος της αξίας του και η αξιοκρατική πεποίθησή του που αποτέλεσαν το υπόβαθρο της συνεργασίας μας. Μεταξύ των υπερβάσεων εκείνης της συνεργασίας συγκαταλέγονται η ανακατανομή των κλινών, με παράλληλο άνοιγμα «κλειστών» κλινικών και κατάργηση του «διαδρόμου», η κινητικότητα του νοσηλευτικού προσωπικού και η καθιέρωση πιστοποιημένων συστημάτων διαχείρισης ποιότητας σε πρωτοποριακές κλινικές και μονάδες της Ιατρικής Υπηρεσίας.

Αυτό ήταν το υπόβαθρο της συνεργασίας μας με τον Διευθυντή της Ιατρικής Υπηρεσίας του ΠΓΝΙ, με επιστέγασμα όμως αυτής τον ανθρωπισμό του προσώπου, ανθρωπισμό που καλλιεργήθηκε από την ελληνική (τη θύραθεν) παιδεία του και εκπορευόταν μέσα από το λειτούργημα του ιπποκρατικού ιατρού. Ο ανθρωπισμός του ελλόγιμου ιατρού Κωνσταντίνου Μπουραντά έγινε συνδεδετικός μας κρίκος, που πολύ γρήγορα εξελίχθηκε σε φιλία, ακοστολόγητη και ανιδιοτελή, φιλία στο επίπεδο των ιδεών και των οραμάτων, αλλά και οικογενειακή.

Ως ιπποκρατικός ιατρός, ο Κωνσταντίνος Μπουραντάς ανταποκρίθηκε πλήρως στην εμπιστοσύνη που του έδειξε ο ασθενής, αντιμετωπίζοντάς τον με εγκράτεια, σεβασμό, προσοχή, κατανόηση, αγαθή και ευσπλαχνική διάθεση. Με πιο ισχυρό «εργαλείο» του, παλιομοδίτικο κατά τα άλλα, το ανθρώπινο άγγιγμα (Άγγιγμα, Κωνσταντίνου Λ. Μπουραντά, Ποιήματα, Εκδόσεις Μιχάλη Σιδέρη, 2022). Πήρε και έδωσε με περίσσειμα αφοσίωσης και αγάπης. Δεν υπήρξε στο θέμα της προσφοράς και της αποδοχής τσιγγουνιά ψυχής.

Αναμφίβολα, ο Κωνσταντίνος Μπουραντάς ανήκε στους νικητές της κοινωνικής πάλης της ζωής, ουδέποτε όμως πρωταγωνίστησε στο «σίριαλ» των νικητών. Πίστευε ακλόνητα στην αξιοκρατία και ταυτόχρονα στη μοναδική αξία κάθε ανθρώπου, όλων των ανθρώπων. Ζητούμενο είναι να διατηρούμε όλοι μας την αξιοπρέπειά μας, να ζούμε τη ζωή μας πραγματικά σε συνθήκες αξιοβίωτες, σε όλη τη διάρκειά της. Η διαχωριστική γραμμή δεν είναι ανάμεσα σε άξιους και ανάξιους, σε νικητές και ηττημένους, σε δυνατούς και αδύναμους, σε υγιείς και ασθενείς, αλλά ανάμεσα σε ανθρώπους και «σιγιλλάρια νευροσπαστούμενα» (μαριονέτες που χειρονομούν σπασμωδικά, ανδρείκελα) [πομπής κενοσπουδία, ..., Μάρκου Αυρήλιου, Τὰ εἰς ἑαυτὸν]. Και για να είναι πραγματικά αξιοβίωτη η ζωή η δική μας και των συνανθρώπων μας, «πρέπει ... στήν εύαισθησία μας νά 'ναι καλοκαίρι» (Όδυσσέας Έλύτης, Ο Μικρός Ναυτίλος, Ίκαρος, 1985). Τέτοια η ευαισθησία του, μια αναζήτηση για το καλοκαιρινό φως, τη διαφάνεια, την καθαρότητα, τη γνησιότητα της

αίσθησης, αλλά και με «... όλα τα εύφλεκτα: ..., πείσματα, φωνές οργής, ...» (ό.π.) από τη νοσταλγία της αξιοβίωτης ζωής, νοσταλγία που φαινόταν ότι τον βάραινε. Γι' αυτόν το ταξίδι του μικρού ναυτίλου (ό.π):

Έχει και η ψυχή τόν δικό της κονιορτό που εάν σηκωθεί μέσα μας άερας, αλίμονο. Οί όρμες κτυπάνε στὰ παράθυρα, τὰ τζάμια θρυμματίζονται. Λίγοι ξέρουν ότι ο υπερθετικός στὰ αίσθήματα σχηματίζεται με τὸ φῶς, ὄχι με τὴν δύναμη. Κι ὅτι χρειάζεται χὰδι, ἐκεῖ που βάζουν μαχαίρι. Ὅτι ἕνας κοιτώνας με τὴ μυστική συνεννόηση τῶν σωμάτων μᾶς παρακολουθεῖ παντοῦ καὶ μᾶς παραπέμπει στὴν ἀγιότητα χωρὶς συγκατάβαση.

Κώστα, τη ζωή σου δεν την πρόδωσες ούτε ένα λεπτό. Τόλμησες και την έζησες ξέροντας την τέχνη να μεγαλώνεις χωρίς να σταματάς να ονειρεύεσαι, υπηρετώντας το «ανθρώπινο» που είχες ταχθεί ν' αντιπροσωπεύεις. Έφυγες έχοντας προφτάσει προηγουμένως να ολοκληρωθείς, έχοντας προφτάσει να εξαντλήσεις όλους τους πόρους της διανοητικής και ψυχικής σου δύναμης, έχοντας γευτεί τους πρώιμους καρπούς της «αθανασίας». Για σένα, την τελευταία λέξη δεν την έχει πια ο θάνατος. Την τελευταία λέξη την έχουν τα ποιήματά σου! Εκεί και το δικό σου ταξίδι:

Ταξίδι

Σαν πλησιάζει η στιγμή
που πρέπει να πάρεις τη μεγάλη απόφαση
μη διστάσεις να σκεφθείς ότι χάνεται ο κόσμος.
Νηφάλιος, προσεκτικός, απροσάρμοστος,
κοινωνικός, επιθετικός και ωραίος.
Σκέψου ότι όλα έχουν κάποιο τέλος.

...

Καλοκαιριάτικο υγρό απόβραδο, ο δρόμος σου
κλείσε τα χέρια και ταξίδεψε.

...

Λάμπρος Απ. Πυργιώτης
Αγία Παρασκευή, Σάββατο, 6 Ιουλίου 2024